

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 7C/70/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119210715
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Dúbravková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:5119210715.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Gabrielou Dúbravkovou v právnej veci žalobcu: M. A., N.. XX.XX.XXXX, A. Ž. R. Č.. XX, právne zastúpený JUDr. Milanom Rojčekom, advokátom so sídlom Sládkovičova 9, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody vo výške 5.893,82 € s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5.893,82 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.893,82 € od 12.8.2019 do zaplatenia a to všetko do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 25.9.2019 domáhal súdneho výroku, ktorým by súd v žalobe označeného žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5.893,82 € spolu s 5 % ným úrokom z omeškania ročne od 12.8.2019 do zaplatenia.

2. Žalobca svoju žalobu skutkovo odôvodňoval tým, že na základe uznesenie č. ČVS: KUJP-20/OVEK-2003 zo dňa 16.11.2005 vydaného Krajským riaditeľstvom PZ, úradu justičnej a kriminálnej polície v Žiline bolo podľa § 160 ods. 1 TP začaté proti žalobcovi trestné stíhanie a súčasne podľa § 163 ods. 1 TP bol žalobca trestne stíhaný ako obvinený za trestný čin podvodu v spolupáchateľstve v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 TZ, podľa § 9 ods. 2 TZ, k § 250 ods. 1, ods. 5 TZ. Po podaní sťažnosti žalobcu Generálna prokuratúra SR na základe uznesenie IV/3 GPT 391/05-82 zo dňa 13.3.2006 sťažnosť žalobcu - obvineného zamietla. Následné Krajská prokuratúra Žilina pod č. KV 73/05-217 zo dňa 21.5.2007 podala na žalobcu obžalobu na Okresný súd v Žiline, ktorú odôvodnila tým, že žalobca ako riaditeľ - konateľ spoločnosti Stavomontáže s.r.o. Žilina a J.. Q. Š. ako predseda predstavenstva obchodnej spoločnosti Stavomontáže s.r.o. Žilina sa spoločným konaním dopustili konania nebezpečného pre spoločnosť, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu a ktorého sa dopustili v úmysle na škodu cudzieho majetku iného obohatiť tým, že uviedli niekoho do omylu a spôsobiť činom škodu veľkého rozsahu, pričom k dokonaniu trestného činu nedošlo, čím spáchali v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 TZ pokus trestného činu podvodu podľa § 8 ods. 1, k § 250 ods. 1, 5 TZ (Zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31.12.2005). Na základe rozsudku Okresného súdu v Žiline spis. zn. 9T 65/0 2007 zo dňa 10.10.2016 bol žalobca podľa § 285 písm. a) TP spod obžaloby prokuratúra Krajskej prokuratúry Žilina zo dňa 21.5.2007, spis. zn. KV 73/05 oslobodený podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku pre skutok, ktorý sa žalobcovi - obžalovanému kládol podľa obžaloby za vinu, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný. Na odvolanie prokuratúra proti uvedenému rozsudku Krajský súd v Žilina ako odvolací na základe uznesenia č.k. 2To 31/2017 zo dňa 14.6.2017 podľa § 319 TP odvolanie prokuratúra zamietol. Rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj

uznesenie odvolacieho súdu nadobudli právoplatnosť dňa 14.6.2017. Nakoľko bol žalobca zastúpený odo dňa 19.12.2005 v konaní advokátom, bol povinný zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia v trestnej veci v celkovej výške 5.893,82 € na základe vyúčtovania zo dňa 20.3.2018. Uvedené trovy práv. zastúpenia žalobca uhradil nasledovne: dňa 19.12.2005 ako zálohu vo výške 165,97 €; dňa 6.3.2009 vo výške 2.000,- €; dňa 12.12.2018 vo výške 400,- €; dňa 3.2.2019 vo výške 400,- € a 10.3.2019 vo výške 2.927,85 €. Žalobca poukázal na to, že trestné konania vedené proti nemu trvalo viac ako 14 rokov. Dňa 1.4.2019 žalobca prostredníctvom svojho práv. zástupcu zaslal žalovanému žiadosť na predbežné prerokovanie nároku. Prípisom zo dňa 5.8.2019 č. VI/4 GC 55/19/1000-4 žalovaný nárok žalobcu neuznal, nakoľko neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie nároku žalobcu na náhradu škody uplatneného v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 Zák. č. 514/2003 Z.z. Žalobca ďalej poukázal na to, že mu vznikol nárok na náhradu škody voči žalovanému spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením v zmysle Zák. č. 514/2003 Z.z. vo výške 5.893,82 €, ktoré bol žalobca povinný zaplatiť ako trovy obhajoby smerujúce k odstráneniu nežiaducich právnych dôsledkov spôsobených žalobcovi vedeným nezákonným trestným konaním a ktorú výšku žiada žalobca od žalovaného uhradiť, pretože žalobca tieto finančné prostriedky vynaložil dôvodne. Ďalej poukázal na to, že tento nárok na náhradu škody je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa Zák. č. 514/2003 Z.z. spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia a podaním obžaloby, nakoľko skutočnosti v nich uvádzané o trestnom čine, ktorého sa mal žalobca dopustiť sa nezakladajú na pravde, boli nezákonné, bol spod obžaloby oslobodený, trestný čin nespáchal, trestné konanie proti nemu nemalo byť vôbec začaté a na žalobcu treba hľadieť ako na nevinného. Ako nevinný však žalobca nesie materiálne dôsledky nezákonného rozhodnutia, čo je neprípustné, preto je presvedčený, že spĺňa všetky zákonné predpoklady pre úspešné odškodnenie, lebo oslobodzujúci rozsudok má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia.

3. Žalovaný sa k podanej žalobe vyjadril písomne podaním doručeným súdu dňa 27.11.2019 v ktorom uviedol, že nárok žalobcu tak ako si ho uplatnil v celom rozsahu neuznáva a žiada ho zamietnuť. Vo veci vzniesol námietku premlčania a to s poukazom na ust. § 19 Zák. č. 514/2003 Z.z. Poukázal na to, že uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi bolo vydané dňa 16.11.2005, o jeho sťažnosti rozhodla GP SR dňa 13.3.2016 (pozn súdu zrejmý omyl dňa 13.3.2006) a následná obžaloba prokuratúra na jeho osobu bola podaná na súd dňa 23.5.2007. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola na GP SR doručená dňa 2.4.2019, teda po uplynutí 10-ročnej premlčacej lehoty od doručenia uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi. Odhliadnuc od vyššie uvedeného uviedol, že predpokladom práva na náhradu škody v zmysle Zák. č. 514/2003 Z.z. je vo všeobecnosti existencia nezákonného rozhodnutia alebo nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci. V žalobe nie sú uvedené žiadne konkrétne okolnosti, pre ktoré by bolo vznesenie obvinenia, príp. postavenie pred súd v trestnom konaní za nezákonné. Je zrejmé, že nezákonnosť odvodzuje žalobca len zo skutočnosti, že bol spod obžaloby oslobodený, teda z výsledku trestného konania. Žalovaný mal za to, že neskoršie rozhodnutie o oslobodení žalobcu spod obžaloby v žiadnom prípade nezakladá záver o tom, že uznesenie o vznesení obvinenia voči jeho osobe bolo nezákonné a že žalobca bol nezákonne trestne stíhaný. Keďže pre priznanie nároku na náhrady škody v danom prípade je potrebné súčasné splnenie troch kumulatívnych podmienok, t.j. existencia nezákonného rozhodnutia, príp. nesprávny úradný postup, vznik škody a ich príčinná súvislosť, pričom v tomto prípade nie je splnená základná z podmienok a to existencia nezákonného rozhodnutia, príp. nesprávneho úradného postupu, nie je daný v tejto veci už samotný základ nároku uplatňovaného žalobcom. Žalovaný zároveň namietol výšku uplatneného nároku na náhradu vynaložených trov konania, ktoré mali vzniknúť v trestnom konaní.

4. Žalobca sa k podanému vyjadreniu žalovaného vyjadril písomne podaním doručeným súdu dňa 17.12.2019, v ktorom uviedol, že sa zásadne nestotožňuje so vznesením námietky premlčania na náhradu škody, ktorá mu vznikla na základe nezákonného a neoprávnene vedeného trestného konania. Takto vznesenú námietku premlčania uplatnenú žalobcom považuje za výkon v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca nemohol a nezavinil márne uplynutie 10-ročnej premlčacej doby, ktorá uplynula skôr, ako bol žalobca oslobodený spod obžaloby a ktorá skutočnosť bola nevyhnutnou podmienkou pre uplatnenie jeho nároku na náhradu škody. Tak ako už uviedol v žalobe, trestné konania voči žalobcovi sa začalo dňa 22.4.2003 a skončilo až dňa 14.6.2017 potvrdením rozsudku Okresného súdu v Žiline, č.k. 9Tt 69/2007 zo dňa 10.10.2016 odvolacím Krajským súdom v Žiline na základe uznesenia č.k. 2To 31/2017 zo dňa 14.6.2017, ktorý odvolanie prokurátora zamietol. Trestné konanie trvalo viac ako 14 rokov, bolo účelové a sledovalo jediný cieľ a to zastrašiť žalobcu a zároveň aj ďalšieho spoluobvineného pri uplatnení v minulosti dohodnutých obchodných vzťahov. V tejto súvislosti zdôraznil, že to bola práve generálna prokuratúra, ktorá vydala písomný príkaz na začatie trestného stíhania žalobcu a súčasne aj vznesenie obvinenia a to po opakovanom podnete zo dňa 25.4.2005. Aj napriek všetkým

vykonaným dôkazom zo strany súdu na hlavných pojednávaniach, keď sa prokurátorovi nepodarilo dokázať vinu žalobcovi, podal prokurátor proti rozhodnutiu súdu, ktorým žalobcu oslobodil spod obžaloby odvolanie, čím zapríčinil predĺženie trestného konania. Ak žalovaný vzniesol námietku premlčania pre uplynutie 10-ročnej premlčacej lehoty v trestnom konaní, ktoré viedol proti žalobcovi viac ako 14 rokov, znamenalo by to, že žalovaný (resp. štátne orgány) by po uplynutí 10 rokov nebol za svoje nezákonné postupy a rozhodnutia žiadnym spôsobom sankcionovaný a žalobca by okrem 14-ročného nezákonného trestného stíhania nedosiahol vôbec nič. Takýto výkon práva však nebol ani úmyslom zákonodarcu a v neposlednom rade by takýto výklad zákona bol pre žalobcu neprimerane prísny a tvrdý a znamenal by jednoznačne zneužitia práva. Žalobca nemohol predpokladať výsledok trestného konania a teda si ani uplatniť nárok na náhradu škody počas prebiehajúceho trestného konania len aby dodržal 10-ročnú premlčaciu lehotu, nakoľko mu chýbal právny titul, na základe ktorého by si túto náhradu mohol uplatniť a jeho žaloba by bola v konečnom dôsledku ako predčasne podaná zamietnutá. Navrhol preto aby súd na túto námietku premlčania neprihliadol, nakoľko je v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu SR spis. zn. III US 44/2017 zo dňa 21.11.2017. K tvrdeniu žalovaného, že v žalobe nie sú žiadne konkrétne okolnosti, pre ktoré by bolo vznesenie obvinenia, príp. postavenie pred súd v trestnom konaní za nezákonné uviedol, že všetky dôvody nezákonnosti vedenia trestného stíhania žalobcu, ako aj dôvody jeho oslobodenia spod obžaloby sú podrobne uvedené v rozsudku OS Žilina č.k. 9T 65/2007 a následne aj v uznesení odvolacieho súdu č.k. 2To 31/2017, ktoré boli súčasťou nielen podanej žaloby, ale boli aj prílohou nároku žalobcu, ktorou si uplatnil náhradu škody voči žalovanému. K ďalšej námietke žalovaného týkajúcej sa výšky uplatneného nároku na náhradu vynaložených trov konania uviedol, že tieto boli vyúčtované za všetky právne úkony, ktoré obhajca žalobcu v trestnom konaní vykonal od prevzatia obhajoby, účasti na vyšetrovacích úkonoch, úkonoch súvisiacich s trestným konaním, účasťou obhajcu na vytyčených celodenných hlavných pojednávaniach, na ktorých bol prítomný aj prokurátor. Aj túto námietku zo strany žalovaného považuje za účelovú, nakoľko žalovanému bolo toto vyúčtovanie zaslané a nemal k nemu vo svojej odpovedi zo dňa 5.8.2019 žiadne pripomienky. Žalovaný mal dostatok času si ich overiť, nakoľko disponuje v rámci konania celým spisovým materiálom, čo však neurobil.

5. Žalovaný sa k podanému vyjadreniu žalobcu vyjadril písomne podaním doručeným súdu dňa 15.1.2020, v ktorom vyjadrení žalobcu k námietke premlčania uplatnenej žalovaným s poukazom na predmetný Nález Ústavného súdu SR spis. zn. III US 44/2017 uviedol, že v predmetnom náleze Ústavný súd SR skonštatoval, že nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania žalovaným mohlo byť považované za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ale to iba výnimočne a v závislosti od konkrétnych okolností, ktoré je potrebné riadne skúmať. Vo veci vedenej na Krajskej prokuratúre Žilina bolo trestné stíhanie začaté dňa 16.11.2005 a obvinenie žalobcovi bolo vznesené dňa 16.11.2005, pričom o sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia bolo rozhodnuté dňa 13.3.2006. Obžaloba bola podaná na Okresnom súde Žilina dňa 23.5.2007, čiže približne rok a pol od vznesenia obvinenia. Z uvedeného je možné usúdiť, že prípravné konanie, kedy prokurátor vystupuje ako hlava konania trvalo primeraný čas vzhľadom na závažnosť skutku. Z právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 9T 65/2007-3250 v spojení s uzn. Krajského súdu Žilina 2To 31/2017 vyplýva, že žalobca bol spod obžaloby oslobodený už 14.6.2017, no napriek tomu žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podal až dňa 11.3.2019, čo je takmer 2 roky po oslobodení spod obžaloby. Podľa názoru žalovaného, ak by došlo k uplatneniu tohto nároku ešte v roku 2017, bol by návrh žalobcu akceptovateľný, nakoľko ale žalobca čakal dlhé obdobie než si vôbec nárok na náhradu škody uplatnil, hoci vedel, že mu plynie objektívna lehotá a obranu postavil na tom, že uplatnená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi, považuje jeho návrh za účelový a nemajúci oporu v zákone. Súčasne poukázal na to, že nie prípravné konanie, ale konanie na súde trvalo neprimerane dlhý čas, čo však v žiadnom prípade nie je možné pripísať za vinu prokuratúre.

6. Na pojednávaní dňa 24.6.2020 strany konania prostredníctvom svojich zástupcov v podstate zotrvali na svojich písomných stanoviskách.

7. Žalobcom v žalobe uvádzaný skutkový stav, ktorý je zároveň uvedený v bode 1. tohto odôvodnenia, preto ho súd nepovažuje za potrebné opakovane uvádzať, týkajúci sa vznesenia obvinenia žalobcovi až do jeho konečného oslobodenia spod obžaloby medzi stranami konania nebol sporný (§ 150 ods. 1 CSP) z ktorého súd zároveň vychádzal pri svojom rozhodnutí v prejednávanej spore (§ 186 ods. 1, ods. 2 CSP). Žalobcom uvádzaný skutkový stav mal súd zároveň za preukázaný z listinných dôkazných prostriedkov predloženým žalobcom a to uznesenia KR PZ Žilina č. ČVS: KU JP-20/OVK-2003 zo dňa 16.11.2005 o vznesení obvinenia (č.l. 5 až 7 spisu), uznesenie Generálnej prokuratúry SR spis. zn. IV/3 GPt 391/05-82 zo dňa 13.3.2006 o zamietnutí sťažnosti žalobcu proti vzneseniu obvinenia (č.l. 8 až 9 spisu), obžaloba KP Žilina spis. zn. KV 73/05-2017 zo dňa 21.5.2007 doručená na OS v Žiline

dňa 23.5.2007 (č.l. 10 až 33 spisu), rozsudok OS Žilina č.k. 9T 65/2007-3250 zo dňa 10.10.2016 (č.l. 34 až 85 spisu), odvolanie KP Žilina zo dňa 24.2.2017 (č.l. 86 až 87 spisu), uznesenie KS v Žiline č.k. 2To 31/2017-3374 zo dňa 14.6.2017, ktorým súd odvolanie prokurátora zamietol (č.l. 88 až 93 spisu). Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 9T 65/2007-3250 v spojení s uznesením KS Žilina č.k. 2To 31/2017-337 nadobudol právoplatnosť dňa 14.6.2017.

8. Medzi stranami konania taktiež nebolo sporné, že žalobca bol v predmetnom trestnom konaní právne zastúpený.

9. Právny zástupca žalobcu listom zo dňa 20.3.2018, ktorý žalobca prevzal dňa 22.3.2018 žalobcovi vyúčtoval trovy práv. zastúpenia vo veci č.k. 9T 65/2007 s poukazom na Vyhl. č. 655/2004 Z.z. a to v konkrétnej špecifikácii za jednotlivé roky 2006 až 2017 čo do rozsahu poskytnutých právnych služieb a ich finančného vyčíslenia. Celkovú výšku trov práv. služieb vyčíslil v sume 5.893,82 €. V závere listu je uvedené, že po odpočítaní zálohových platieb vo výške 2.165,97 € zostáva k úhrade suma vo výške 3.727,85 € ktorú žiadal uhradiť v lehote 30 dní na označený účet advokáta (dôkaz nachádzajúci sa na č.l. 144 až 145 spisu).

10. Z príjmových pokladničných dokladov (č.l. 94 spisu) súd zistil, že žalobca uhradil JUDr. Milanovi Rojčekovi dňa 19.12.2005 ako zálohu sumu 5.000,- Sk (165,97 €) a dňa 6.3.2009 ako zálohu v trestnej veci sumu 2.000,- €. Z výpisu z účtu JUDr. Milana Rojčeka zo dňa 12.12.2018 súd zistil, že žalobca uhradil sumu 400,- € ako aj čiastočnú úhradu vyúčtovania (č.l. 94 spisu). Z výpisu z účtu JUDr. Milana Rojčeka zo dňa 3.2.2019 (č.l. 95 spisu) súd zistil, že žalobca uhradil sumu 400,- € ako úhradu zálohovej platby. Z výpisu z účtu JUDr. Milana Rojčeka (č.l. 95 spisu) súd zistil, že žalobca dňa 10.3.2019 uhradil sumu 2.927,85 € ako úhradu trov práv. zastúpenia.

11. Ďalej na základe žalobcom produkovaných listinných dôkazov ktorých obsah taktiež medzi stranami nebol sporný súd zistil, že žalobca listom zo dňa 11.3.2019 adresovaným Generálnej prokuratúre SR, doručenom dňa 2.4.2019, požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 5.893,82 € s poukazom na totožné skutočnosti, ako aj označené dôkazy uvádzané žalobcom aj v predmetnej žalobe.

12. Na žiadosť žalobcu Generálna prokuratúra SR reagovala listom zo dňa 5.8.2019, v ktorom uviedla, že uplatnený nárok ani čiastočne neuspokojí a to v totožnom odôvodnení ako uviedla vo vyjadrení k podanej žalobe, teda že nárok je premlčaný a neuznáva ani základ nároku.

13. Podľa § 1 písm.a) Zák.č. 514/2003 Z.z. tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

14. Podľa § 3 ods. 1 Zák.č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

15. Podľa § 3 ods. 2 Zák.č. 514/2003 Z.z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

16. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) Zák.č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu 4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

17. Podľa § 5 ods. 1 Zák.č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

18. Podľa § 6 ods. 1 Zák.č. 514/ 2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

19. Podľa § 6 ods. 2 Zák.č. 514/2003 Z.z. právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

20. Podľa § 15 ods. 1 Zák.č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

21. Podľa § 16 ods. 1 Zák.č. 514/2003 Z.z. zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je

poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

22. Podľa §16 ods. 4 Zák.č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

23. Podľa § 17 ods. 1 Zák.č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. 1a).

24. Podľa § 18 ods. 1 Zák.č. 514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

25. Podľa § 18 ods. 3 Zák.č. 514/2003 Z.z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. 9) Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

26. Podľa § 19 Zák.č. 514/2003 Z.z.

(1) Právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

(2) Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

(3) Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

27. Podľa § 25 ods. 1 Zák.č. 514/2003 Z.z. ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

28. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

29. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

30. Podľa ustanovenia § 3 nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

31. Súd v konaní postupoval v zmysle ust. § 191 ods. 1 CSP, podľa ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pri tom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo. Rozhodnutie bolo vydané v súlade s ust. § 215 CSP, podľa ktorého súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

32. V danom prípade, so zreteľom na to, ako a čím žalobca vymedzil skutkový rámec, z ktorého vyvodzoval svoj nárok na náhradu škody a zaplatenie žalovanej sumy je zrejmé, že pre uplatnenie nároku v súdnom konaní považoval za rozhodujúce, že uznesením o trestnom stíhaní zo dňa 16.11.2005 vydaného vyšetrovateľom KR PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície Žilina pod ČVS: KUJP-20/OVEK-2003, bolo voči nemu začaté trestné stíhanie, ktoré neskončilo jeho právoplatným odsúdením, naopak žalobca bol na základe rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 9T 65/2007 -3250 zo dňa 10.10.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 2To 31/2017 - 3374 zo dňa 14.6.2017 pre trestný čin, pre ktorý bolo vznesené obvinenie a podaná obžaloba oslobodený, z dôvodu že nebolo dokázané, že sa stal skutok pre ktorý je žalobca stíhaný a predmetný rozsudok okresného

súdu nadobudol právoplatnosť dňa 14.6.2017. Vo vzťahu k takto vymedzenému a uplatnenému nároku súd pri jeho posudzovaní vychádzal z ust. § 1 písm. a), § 3 ods. 1 písm. a) Zákona č. 514/2003 Z. z.

33. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, ďalej existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosť štátu (až na prípady hodné osobitného zreteľa) je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu.

34. Pokiaľ ide o prvý predpoklad vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu, súd aj napriek námietkam žalovaného, že rozhodnutie o trestnom stíhaní žalobcu nie je možné považovať za nezákonné, dospel k záveru, že sporné rozhodnutie nezákonným rozhodnutím v zmysle cit. ust. § 3 ods. 1 písm. a) v spojení s cit. ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je.

35. K námietkam žalovaného ohľadom nezákonnosti sporného rozhodnutia súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 18.08.2010 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 2/2014 pod publikačným č. 37, z ktorého odôvodnenia vyplýva: „Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo zastavené, treba hľadať nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len zákon č. 58/1969 Zb.) účinného do 30. júna 2004. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 23. februára 1990 spis. zn. 1 CZ 6/90 publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 1993 spis. zn. 1 Cdo 53/93 publikovaný pod č. 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky ročník 1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné.“, (obdobné závery vyplývajú tiež z rozsudku Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3Cdo 194/2010 zo dňa 30.03.2011). V kontexte s publikovaním citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR tak treba poznamenať, že citované rozhodnutie je z hľadiska jeho právneho významu nutné považovať za rozhodnutie zásadného významu [k tomu uznesenie NS SR spis. zn. 3 Cdo 158/2012 zo dňa 14.11.2012: „Osobitný proces, výsledkom ktorého bolo publikovanie rozhodnutia najvyššieho súdu v zbierke ako R 111/1998, priznáva tomuto rozhodnutiu osobitný význam. Výklad najvyššieho súdu, ktorý v ňom podal, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu. I keď judikatúra najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov), ako aj v horizontálnej línii (medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom). Podmienkou efektívneho plnenia úlohy najvyššieho súdu vyplývajúcej z ustanovenia § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zmysle vyššie uvedeného je aj to, že ak už došlo k judikatórnemu vyriešeniu určitej otázky a k publikovaniu niektorého rozhodnutia alebo stanoviska riešiaceho túto otázku v zbierke, je potrebné, aby súdy tento judikatórny posun vo svojej rozhodovacej praxi reflektovali.“]. Súd s odkazom na znenie ust. čl. 2 ods. 2 CSP upravujúceho princíp právnej istoty sa tak cítil byť viazaný uvedeným výkladom pojmu nezákonné rozhodnutie podľa zákona č. 514/2003 Z. z., a to aj s

poukazom na doktrínu prezentovanú Ústavným súdom SR, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, teda podústavných zákonných noriem (teda aj zákona č. 514/2003 Z.z.). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. (k tomu napr. nález Ústavného súdu SR IV. ÚS 295/2012-37 zo dňa 28.08.2012) Súd nemá vedomosť o rozhodnutí Ústavného súdu SR, ktoré by cit. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR podrobilo testu ústavnosti a v ktorom by prípadne Ústavný súd SR vyslovil, že výklad zákona v tomto cit. rozhodnutí nie je zlučiteľný s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami. Súd tak s odkazom na ust. čl. 2 ods. 2 CSP nevidel dôvod na odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 18.08.2010, na základe čoho by dospel k záveru o dôvodnosti argumentácie žalovaného.

36. Doterajšia judikatúrna prax odzrkadlená v citovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu tak zdôrazňuje objektívny charakter zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, vychádzajúc z toho, že táto zodpovednosť je zodpovednosťou za výsledok konania. Pre účely vzniku zodpovednosti štátu tak nie je zásadne rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní v akomkoľvek jeho štádiu vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo v konečnom rozhodnutí. Ten proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

37. V danej veci je mal súd za preukázané, že trestné stíhanie žalobcu skončilo tak, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby pre trestný čin, pre ktorý bolo začaté jeho trestné stíhanie a došlo teda k splneniu zákonnej podmienky pre možnosť uplatnenia náhrady škody, z titulu nezákonného rozhodnutia. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

38. Vzhľadom k tomu, že žalovaný v konaní vzniesol kvalifikovanú námietku premlčania súd dokazovanie prednostne zameral na skúmanie zachovania a plynutia premlčacej lehoty na uplatnenie predmetného nároku v zmysle ust. § 19 Zák.č. 514/2003 Z.z., ktorý predstavuje lex specialis k všeobecnej úprave premlčania v Občianskom zákonníku.

39. Pri premlčaní nárokov z tejto zodpovednosti v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia je stanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna (v ods. 1) a objektívna (v ods. 2). Začiatok subjektívnej i objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne, na sebe nezávisle, a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávislé. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemožno prekročiť. Subjektívna premlčacia doba je trojročná a pre začatie jej plynutia je významný subjektívny prvok a začína plynúť odo dňa kedy sa poškodený dozvie o škode a v prípade, ak je podmienkou pre uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plynie premlčacia doba odo dňa doručenia zrušujúceho rozhodnutia. Objektívna premlčacia doba je 10 ročná a táto začne plynúť poškodenému od okamihu doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým mu bola spôsobená škoda. Objektívnu premlčaciu dobu nemožno prekročiť, hoci by boli ešte podmienky na plynutie subjektívnej premlčacej doby.

40. Súd námietku premlčania vznesenú žalovaným vyhodnotil ako dôvodnú. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca si žalovaný nárok neuplatnil v objektívnej 10 ročnej lehote, plynúcej podľa § 19 ods. 2 Zák.č. 514/2003 Z.z. od doručenia nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia - ktoré mu bolo doručené dňa 30.11.2005, posledným dňom na uplatnenie nároku bol deň 30.11.2015, žalobca podal žalobu dňa 26.9.2019 s tým, že žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie nároku voči žalovanému doručil žalovanému dňa 2.4.2019. Keďže objektívna premlčacia doba uplynula dňa 30.11.2015 právo žalobcu sa premlčalo. Posudzovanie subjektívnej premlčacej lehoty (náhradu škody spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia možno uplatniť až po tom, ako bolo trestné stíhanie zastavené alebo táto osoba bola spod obžaloby oslobodená), nakoľko jej začiatok nastal až po skončení objektívnej lehoty a právo žalobcu sa tak premlčalo nemalo v tejto súvislosti právny význam, napriek tomu že podmienky pre plynutie subjektívnej premlčacej doby by boli splnené, žalobca sa o vzniku škody spočívajúcej v trovách právneho zastúpenia dozvedel s vyúčtovaním trov právneho zastúpenia zo dňa 22.3.2018, ktoré úhradami tak ako je to uvedené v bode 10. tohto odôvodnenia uhradil, poslednú úhradu zaplatil 10.3.2019 a listom zo dňa 11.3.2019 hneď požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

41. Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok možno odvrátiť námietkou premlčania. Premlčanie je teda uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva,

ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie námietky premlčania má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t.j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. Premlčaním teda právo samo o sebe nezaniká, iba sa oslabuje a to práve v tej zložke, ktorá predstavuje nárok. Avšak ani nárok premlčaním sám o sebe nezaniká a oprávnený sa môže svojho premlčaného práva domáhať žalobou, na základe ktorej dlžník môže byť na splnenie pohľadávky zaviazaný, ak sa premlčania nedovolá. Ak však žalovaný vznesie námietku nárok zaniká, ale subjektívne právo trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Na premlčanie súd prihliada len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

42. Súd vzhľadom k tomu, že žalobca v konaní namietal, že vznesená námietka premlčania zo strany žalovaného nie je v súlade s dobrými mravmi, zaoberal sa uvedenou skutočnosťou a okolnosťami, za ktorých bola námietka premlčania vznesená.

43. Všeobecný výklad aplikácie ust. § 3 OZ v súvislosti s uplatnenou námietkou premlčania vyslovil NS ČR vo svojom rozhodnutí sp.zn. 33 Odo 561/2006 zo dňa 31.10.2007, ktorý je možné aplikovať aj na danú vec, nakoľko právne úpravy v SR a ČR sú v tomto smere totožné a v ktorom uviedol: ... „Nielen pre účely výkladu ust. §3 ods. 1 OZ sa dobrými mravmi rozumie súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Týmto normám zásadne neodporuje, ak namieta niekto premlčanie práva uplatňovaného voči nemu, lebo inštitút premlčania prispievajúci k istote v právnych vzťahoch je inštitútom zákonným a teda použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa podľa zákona premlčuje. Ak by však výkon práva namietal premlčanie uplatneného nároku bol iba prostriedkom umožňujúcim poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného právnou normou by pre neho zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúceho by bolo bez významu, išlo by síce o výkon práva, ktorý je formálne so zákonom v súlade, avšak išlo by o výraz zneužitia tohto subjektívneho práva (označovaného rovnako ako šikana) na úkor druhého účastníka a teda výkon v rozpore s dobrými mravmi. O konanie vykazujúce znaky priameho úmyslu poškodiť druhého účastníka by však nebolo možné uvažovať z okolností a dôvodu, z ktorých je vznik uplatňovaného nároku odvodzovaný, ale len z okolností, za ktorých by bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená. Tieto okolnosti musia byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania.“

44. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že je zmyslom a účelom inštitútu premlčania je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch, a to prípadne aj za cenu straty vynúiteľnosti práva.

45. Námietka premlčania zásadne dobrým mravom neodporuje, ale môžu nastať situácie, že uplatnenie tejto námietky je výrazom zneužitia práva na úkor strany, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila a voči nej by za tejto situácie zánik nárok na náhradu škody v dôsledku uplynutia premlčacej doby bolo neprímerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatneného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnila, čo bolo naplnené aj v predmetnej veci. Žalobca v danom konaní preukázal dôvody, ktoré mu bránili uplatniť svoj nárok v rámci premlčacej doby. Žalobca márne uplynutie premlčacej doby sám nezavinil, nakoľko bola na jeho strane objektívna prekážka, ktorá mu bránila uplatniť svoj nárok riadne v rámci plynutia premlčacej doby, keďže objektívna 10 ročná premlčacia lehota uplynula skôr (31.11.2015), než bol žalobca spod obžaloby oslobodený (14.6.2017), teda 18,5 mesiaca po uplynutí objektívnej premlčacej lehoty, pričom podmienkou pre uplatnenie nároku na náhradu škody bolo zrušenie rozhodnutia, v danom prípade uznesenia o vznesení obvinenia. Trestné stíhanie žalobcu teda trvalo dlhšie než objektívna premlčacia doba. Žalobca nemôže niesť zodpovednosť za to, že jeho trestné stíhanie od vznesenia obvinenia až po právoplatné rozhodnutie, ktorým bol spod obžaloby oslobodený trvalo 11,5 roka. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že nemohol predpokladať výsledok trestného konania a uplatniť si nárok na náhradu škody počas prebiehajúceho trestného konania, len aby dodržal 10 ročnú premlčaciu lehotu, nakoľko by mu chýbal právny titul, na základe ktorého by si túto náhradu mohol uplatniť. Súd vznesenú námietku premlčania potom posúdil ako uplatnenú v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko bola iba prostriedkom umožňujúcim poškodiť žalobcu ako účastníka právneho vzťahu, zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného právnou normou pre žalovaného bolo vedľajšie a z hľadiska neho išlo teda o výkon práva, ktorý je formálne so zákonom v súlade, avšak išlo o výraz zneužitia tohto subjektívneho práva na úkor žalobcu, a teda výkon v rozpore s dobrými mravmi. Uvedené okolnosti naplňujú výnimočnosť

dôvodov, ktoré odôvodňujú tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania.

46. Súd zároveň poukazuje na Nález ÚS SR sp.zn. III.ÚS 44/2017 zo dňa 21.11.2017, na závery ktorého poukazoval aj žalobca a ktorý riešil otázku vznesenia námietky premlčania po márnom uplynutí objektívnej 10 ročnej premlčacej doby podľa § 22 ods. 2 Zák.č. 58/1969 Zb. v prípade zastavenia trestného stíhania po uplynutí uvedenej 10 ročnej premlčacej doby. Išlo obdobný prípad ako v predmetnej právnej veci a jeho závery vzhľadom na totožné znenie ust. § 19ods. 2 zák.č. 514/2004 Z.z. s ust. § 22 ods. 2 Zák.č. 58/1969 Zb. je možné aplikovať aj na danú vec.

47. Ústavný súd v predmetnom náleze uviedol: v ods. 27. „ Ústavný súd už vyslovil názor, že vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania žalovaným mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť však len taký výkon práva účastníkom v občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprímerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby (II. ÚS 176/2011, IV. ÚS 542/2013).“ V ods. 29. „V danom prípade sťažovateľa podľa názoru ústavného súdu boli preukázané také dôvody a okolnosti, pre ktoré možno považovať vznesenie námietky premlčania žalovaným za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Sťažovateľ nezavinil márne uplynutie objektívnej desaťročnej premlčacej doby v zmysle § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., keďže táto uplynula skôr, než bolo trestné stíhanie sťažovateľa zastavené, pričom zastavenie trestného stíhania bolo podmienkou pre uplatnenie nároku na náhradu škody. Napadnutý rozsudok krajského súdu je postavený na premlčaní uplatneného nároku, avšak v tomto prípade došlo až k absurdnej situácii, keď pre neúspech sťažovateľa s uplatnením nároku na náhradu škody stačilo, aby trestné stíhanie sťažovateľa trvalo dlhšie než je objektívna desaťročná premlčacia doba. Vychádzajúc z uvedeného by priznanie účinkov premlčania za daných okolností bolo voči sťažovateľovi neprímerane tvrdým postihom. Sú tak splnené podmienky na to, aby výnimočne neboli priznané vznesenej námietke premlčania právne účinky v súlade s právom. V ods. 30. Ústavný súd tak dospel k záveru, že vznesenie námietky premlčania možno považovať pri márnom uplynutí objektívnej desaťročnej premlčacej doby podľa § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. v prípade zastavenia trestného stíhania po uplynutí uvedenej desaťročnej premlčacej doby za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. V ods. 31. Vo veci sťažovateľa ide o prípad, v ktorom krajský súd formalistickým postupom umožnil presadenie zrejmej nespravodlivosti. V ods. 32. V rovine jednoduchého práva je totiž nutné pre účely dodržania už uvedených princípov starostlivo posudzovať individuálne okolnosti daného prípadu cez uvedenú prizmu kogentného ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakotvujúceho zásadu súladného výkonu práv s dobrými mravmi, ktoré je v rovine jednoduchého podústavného práva odrazom zhora vymedzenej ústavnej požiadavky nájsť spravodlivé riešenie. Ústavnoprávne je teda ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka tým miestom, skrz ktoré sú všeobecné súdy povinné nechať preniknúť ideu materiálneho právneho štátu do interpretácie a aplikácie podústavného práva. Len napĺňaním idey spravodlivosti právo a prípadne súdy plnia svoju funkciu, pretože ich rozhodnutia sú akceptovateľné väčšinouvienu mienkou. Spravodlivosť totiž sprostredkováva aplikovateľnosť rozhodnutia preto, že je univerzálnou hodnotou, lebo každý, aj ten najobyčajnejší človek, má schopnosť rozpoznať, čo je a čo nie je spravodlivé. Hlavne v tomto zmysle je spravodlivosť imanentnou kategóriou práva (I. ÚS 33/2012).

48. Súd vychádzajúc z vyššie uvedených záverov ÚS SR, najmä v bodoch 29.,30.,32. dospel k záveru, že v danom prípade, princíp spravodlivého vyriešenia prípadu má prednosť pred princípom právnej istoty z hľadiska vznesenej námietky premlčania, nakoľko v konkrétnom prípade existovali výnimočné okolnosti, ktoré bránili žalobcovi uplatniť si svoje právo v zákonom stanovenej premlčacej dobe.

49. Osoba, ktorá bola spod obžaloby oslobodená alebo voči ktorej bolo trestné stíhanie zastavené nesie materiálne dôsledky takéhoto rozhodnutia i keď sa ukázalo nesprávne. Je potrebné na ňu hľadieť ako na osobu nevinnú. Ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní fyzická osoba vynaložila náklady na trovy obhajoby smerujúce k odstráneniu nežiaducich právnych dôsledkov na obvineného štát zodpovedá za takto vzniknutú škodu, a to bez ohľadu na skutočnosť, či v trestnom konaní bol obvinenému obhajca ustanovený alebo či si ho zvolil sám.

50. V danej veci v súvislosti s vydaním predmetného uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, teda v súvislosti s rozhodnutiami orgánu činného v trestnom konaní žalobca vynaložil

náklady na trovy obhajoby smerujúce k odstráneniu nežiaducich právnych dôsledkov na žalobcu a štát zodpovedá za takto vzniknutú škodu podľa Zák. č. 514/2003 Z.z. Práve vznesenie obvinenia bolo výlučnou príčinou vzniku trov spojených s obhajobou a príčinná súvislosť je tým nepochybná bez ohľadu na skutočnosť, či v trestnom konaní bol obvinenému obhajca ustanovený alebo či si ho zvolil sám. V danom prípade súd dospel k záveru, že žalobca si dôvodne zvolil obhajcu pre trestné konanie udelením plnomocenstva, navyše v danej veci išlo o nutnú obhajobu.

51. Právny zástupca si voči žalobcovi vyúčtoval trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 5893,82 eur vyúčtovaním zo dňa 20.3.2018, v ktorom presne špecifikoval jednak rozsah poskytnutých právnych služieb počas celého obdobia zastupovania od roku 2005 do roku 2017 ako aj finančné vyčíslenie a to s odkazom na Vyhl.č. 655/2004 Z.z., ktoré účtoval v tarifnej odmene. Žalobca preukázal, že vyčíslené trovy právneho zastúpenia konania úhradami tak ako je to uvedené v bode 10. tohto odôvodnenia uhradil, poslednú úhradu zaplatil 10.3.2019.

52. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že v konaní postupoval v zmysle ust. § 167 CSP, žalovanému boli spolu so žalobou doručené listinné dôkazné prostriedky predložené žalobcom, vrátane vyčíslenia trov právneho zastúpenia (ktoré bolo žalovanému doručené aj pri žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.) Žalovaný v rámci vyjadrenia k žalobe namietol výšku uplatneného nároku na náhradu vynaložených trov konania, avšak vlastné skutkové tvrdenia k tejto námietke neuviedol, neuviedol v čom vidí nesprávnosť vyčíslených trov právneho zastúpenia, neuviedol v ktorých účtovaných právnych úkonov boli tieto účtované nedôvodne, príp. v akej nesprávnej výške boli vyčíslené, v rámci dupliky sa k vyčísleným trovám právneho zastúpenia vôbec nevyjadril, pričom bol zároveň poučený o sudcovskej koncentrácii konania. Súd preto s poukazom na ust. § 151 ods. 2 CSP takéto popretie skutkových tvrdení žalobcu - vyúčtované trovy právneho zastúpenia považoval za neúčinné.

53. Škoda žalobcu teda pozostáva z odmeny advokáta vo výške 5893,82 eur, ktoré žalobca zaplatil advokátovi na základe vyúčtovania, ktoré advokát vyčísil v tarifnej odmene podľa Vyhl. MS SR.č. 655/2004 Z.z.. Odmena za poskytnuté právne služby zodpovedá definícii skutočnej škody, ktorá zahŕňa aj náhradu trov konania súčasťou ktorej sú aj trovy právneho zastúpenia, ako kategórie občianskeho práva, ako ujmy reprezentujúcej majetkové hodnoty v dôsledku čoho došlo k zmenšeniu majetkového prospechu žalobcu. Škoda žalobcovi preukázateľne vznikla v súvislosti s prebiehajúcim trestným stíhaním a jej úhrada bola podmienená výsledkom, čo sa stalo a žalobca nebol uznaný za vinného a žalobca bol spod obžaloby bol oslobodený.

54. Súd na základe vyššie uvedených dôvodov žalobe žalobcu o zaplatenie žalovanej sumy 5893,82 eur ako skutkovo a právne dôvodnej vyhovel.

55. V konaní bolo nesporné, že žalovaný na žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie žiadosti doručenej dňa 2.4.2019 reagoval listom zo dňa 5.8.2019, v ktorom uviedol že uplatnený nárok neuspokojí, uvedeným dňom v zmysle ust. § 16 ods. 4 Zák.č. 514/2003 Z.z. začala plynúť žalovanému lehota omeškania s plnením žalovanej pohľadávky 5893,82 eur a žalobca sa tak dôvodne domáha aj zákonných úrokov z omeškania za obdobie od 12.8.2019 (k tomuto dňu už bol žalovaný v omeškaní s plnením peňažného dlhu) vo výške 5% ročne z uvedenej sumy a to až do jej zaplatenia. Pri aplikácii ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. súd preto aj v časti úroku z omeškania žalobe ako dôvodnej vyhovel.

56. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.úspechu vo veci.

57. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

58. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

59. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa ust. § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, Žalobca bol v konaní úspešný , preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému v celom rozsahu. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté v zmysle cit. ust. § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).